Unframed

Sonsuz mükemmellik arayışı

18 Kasım 2020 | Burcu Erbaş

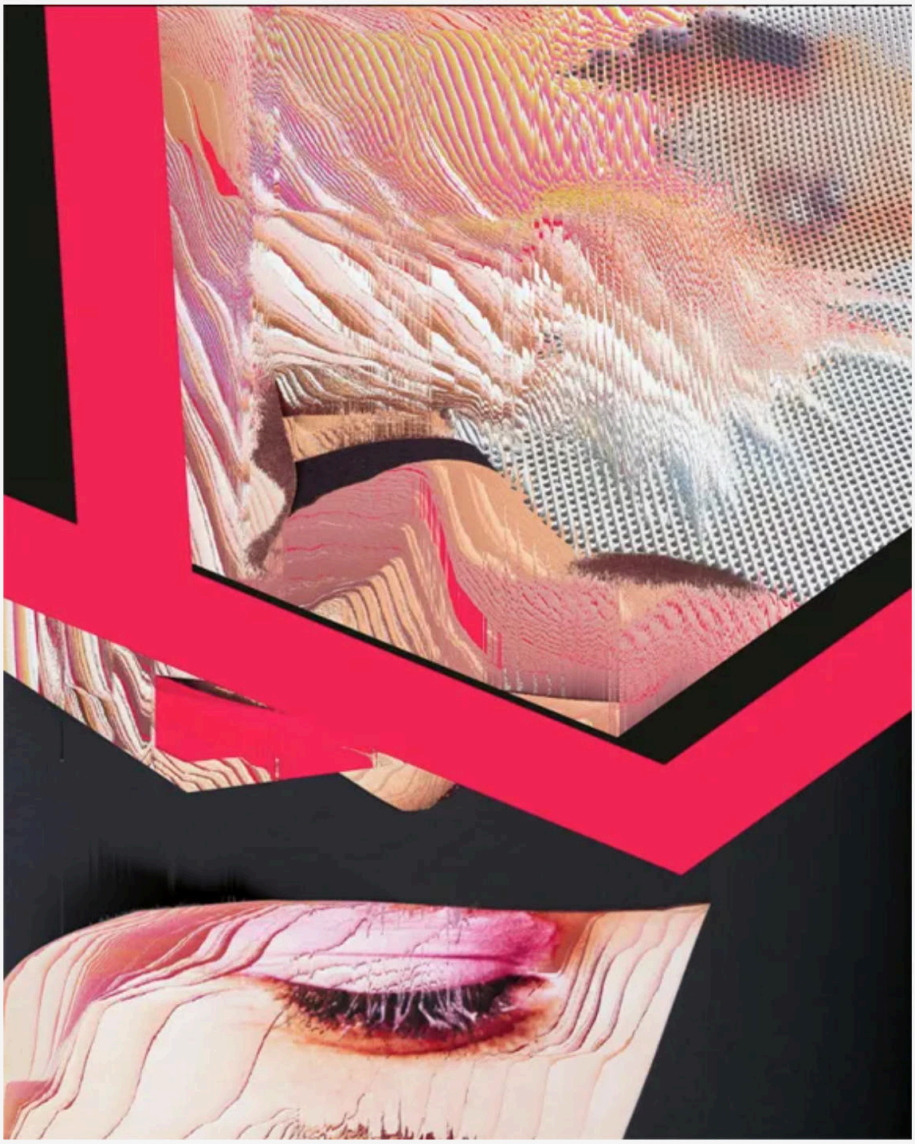

Sosyal medyanın ve güzellik endüstrisinin özellikle kadınların dış görünümlerini, öz sevgi ve saygıları üzerindeki negatif etkileri sürekli gündeme gelirken, sosyal medyalarımızı her açtığımızda üzerinde oynanmış, filtrelenmiş, baştan yaratılmış kadın figürleri görmeye devam ediyoruz. "Mükemmellik" uğruna ulaşılamaz fiziksel ve psikolojik standartlar yaratmaya devam eden bu baskı kültürü Varşova merkezli sanatçı Ewa Doroszenko'ya göre tersine çevrilebilir. "Body Editor" adlı projesini popüler güzellik uygulamalarındaki başarısızlıklardan yola çıkarak oluşturan Doroszenko için teknoloji buradaki asıl düşman değil. Dijital bir görüntü ile deney yapmanın, yeni ifade araçları aramanın kadınlar için olumlu bir etkiye sahip olabileceğini düşünen sanatçının bakış açısı, dijitalleşmenin sıkça eleştirildiği günümüzde oldukça ferahlatıcı. "Kadın olmak" hakkında yüzyıllardır süren erkek egemen düşüncenin yaratıcılık ve teknolojiyle değiştirilebileceğine inanan Doroszenko'nun gözünden geleceğe bakıyoruz.

Doğası gereği dijital bir platform olan İnternet, bizi günlük hayatımızda nasıl fiziksel olarak etkileyebiliyor?

İnternetin hayatımız üzerinde, hemen hemen her yönü üzerinde çok güçlü bir etkisi var. En çok

BASED ISTANBUL NO 41

1 Aralık 2022

Welcome to My House: Da Poet x Sami Sipahioğlu

28 Kasım 2022

Between Film and Fashion

16 Kasım 2022

Rifkin's Festival

15 Kasım 2022

merak ettiğim şey, dijital medyanın ruh halimizi, duygularımızı, motivasyonlarımızı, hormonal dengemizi nasıl etkilediği ve bu değişimler de sonuç olarak eylemlerimizi, sosyal temaslarımızı veya sağlığımızı etkiliyor. "Body Editor" projesinde özellikle çevrimiçi sosyal medya ve popüler telefon uygulamaları –sözde güzellik uygulamaları- ile ilgileniyordum. Bence, bu platformlar ve araçlar bizi sürekli olarak başkalarıyla karşılaştırmaya zorluyor, özgüvenimizi zayıflatıyor ve ruh halimizi kötüleştiriyor. Giderek bu cihazların statümüze ve görünümümüze takıntılı bir şekilde odaklanmamızı sağladığını düşünüyorum.

> **Dijital resmin mükemmelliğine dair o sonsuz arayış, aynada gördüğümüz kişiyi daha az çekici hale getiriyor.**

Sizce güzellik uygulamalarının kadınlar üzerinde nasıl bir etkisi var ve gelecek nesiller üzerindeki etkileri ne olacak?

Sosyal medya çağında, teknoloji kadınlara hızlı bir şekilde hayallini kurdukları mükemmel dijital görüntülerini oluşturmalarını sağlıyor. Çeşitli güzellik uygulamalarını kullanarak, ciltlerini pürüzsüzleştirebilir, yüzlerini şekillendirebilir, dişlerini beyazlatabilir, boylarını bir kaç cm uzatabilir, gözlerini büyütebilir, farklı ağızlar seçebilirler ve diğer birçok seçeneği kullanabilirler. Bir yandan, dijital olarak üstünde oynanmış görüntüler ilham verici fanteziler olabiliyorlar ve hatta bazen olumlu bir etkiye bile sahip olabilirler. Ama öte yandan, vücudunuzun savaş alanı olduğu bir oyunun içerisinde gerçekten eğlenebilir misiniz? Barbara Kruger'in bir sözü var, bugün bile 25 yıl önce olduğu kadar etkili. Dijital olarak kendimizi yeniden yaratmamızı sağlayan aceleci araçlar, öz güvenimizi sarsıyor. Dijital resmin mükemmelliğine dair o sonsuz arayış, aynada gördüğümüz kişiyi daha az çekici hale getiriyor. Bu aslında "dijital kıskançlık" dediğimiz şey – internette başkalarıyla rekabet etmek ve kendinizi kötü bir konumda bulmak kötü bir ruh hali ile sonuçlanabiliyor. Gelecek nesil kadınlarının mevcut güzellik standartlarına direnip direnemeyeceğini, başka bir feminizm dalgası olup olmayacağını ya da tam tersine, dijital araçların vücudun piyasa tarafından daha da fazla "sömürülmesine" katkı sağlayıp sağlamayacağını merak ediyorum.

> **İdeal, güzel insanların daha iyi, daha yetkin, daha mutlu, daha zengin ve benzeri inançların susturulduğu bir gerçeklik olacak.**

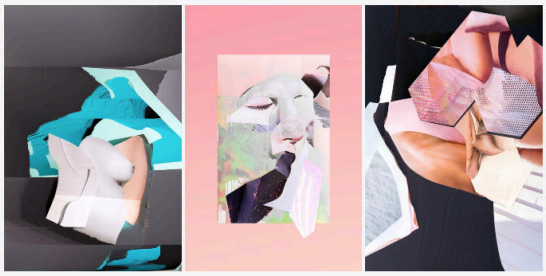

Maalesef oldukça ataerkil olan toplum, bir çok kadının kendini olduğu gibi kabul etmesini nasıl etkiliyor?

"Güzellik Masalı" adlı kitabında Naomi Wolf, nitelikli ekonomistlerin bilinçli olarak diyet, kozmetik ve tıbbi endüstrilerin kar elde etmesini sağlayan bir 'güzellik masalı' yarattıklarından bahsediyor. Bu 'güzellik masalı', kadınların dikkatini görünüşlerine etkili bir şekilde odaklıyor ve vücutla yeni ve düşmanca bir ilişki yaratıyor. Bedensel mükemmelliğe olan bu saplantı, modern kadını imkansız bir güzellik arayışının sonsuz çıkmazına sokuyor. Güzellik endüstrisi, giderek daha karmaşık araçlar ve agresif yöntemler kullanarak bizi çok zorluyor. Büyük ölçüde vücudun çekiciliğine odaklanan böyle baskıcı bir kültürde memnun hissetmenin çok zor olduğunu düşünüyorum. Sonuç olarak, mevcut standartlardan sapan bir vücudu sevmek kolay değil.

Görünüşünüzle ilgili herhangi kompleks ya da memnuniyetsizlik yaşıyor musunuz, hatta kendinizden nefret ettiğiniz oluyor mu? Eğer yaşıyorsanız, bu duygularla nasıl başa çıkıyorsunuz? Onları nasıl aşıyorsunuz?

Bazen görünüşümden memnun olmuyorum. Ama kendimi sansürlememeye, kendime zorbalık yapmamaya çalışıyorum ve kendimi kabul edip hassasiyetle, gülümsemeyle yaklaşıyorum. Bence kendi görüntüme çok uzağım ve böylece kendime gülebiliyorum. Ayrıca, her türlü soruna çözümüm sanat yapmak ve Stoacı filozofların yazılarını okumak.

Teknolojinin toplumdaki kadınların tasvirinde zaten mevcut olan bir durumu daha da kötüleştirdiğini mi yoksa bunun yeni bir fenomen olduğunu mu düşünüyorsunuz?

Modern teknolojik gelişmeleri heyecanla takip ediyorum, ama aynı zamanda nasıl

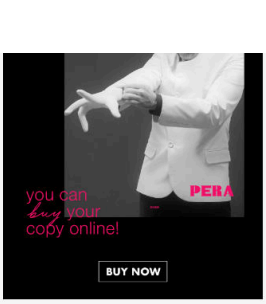

Type your search ⟶

Modern teknolojik gelişmeleri heyecanla takip ediyorum, ama aynı zamanda nasıl kullanılabileceklerinden de çok korkuyorum. Teknolojiye karşı değilim, çünkü onun yarattıkları sadece, binlerce şekilde kullanılabileceğimiz araçlar. Öte yandan, teknolojinin gerçekçi olmayan güzellik standartlarını oluşturmak için kullanıldığı izlenimine giderek daha fazla kapılıyorum. Çeşitli telefon uygulamaları, fotoğraf düzenleme araçları, Photoshop gibi bilgisayar programları, aynı zamanda hayallerimizdeki efektleri gerçek hayata geçirmeyi mümkün kılan en modern kozmetik veya cerrahi teknolojiler. Ayrıca, kadınların mükemmelleştirilmiş görüntüleri (büyük ölçüde dijital müdahaleler ve estetik tıp sayesinde yaratılan) genellikle başarı propagandası olarak kullanılıyor. Güzel kadınlar lüks bağlamında sunuluyor. Günümüzde, sadece para kazanmak isteyen, hepimizi kullanan uzmanlarca yaratılan mükemmel görüntüler ile baştan çıkarıldığımızı hissediyorum. Sonuç olarak, hayallerindeki güzelliğin peşinde olan kadınlar zamanlarını ve paralarını kişisel gelişim, sosyal aktivizm, yaratıcılık ve beceri gelişimine odaklanmak yerine bu arayışa harcıyorlar.

Dijital bir devrimin ortasındayız ve hayatımızın her alanında her zamankinden daha fazla dijitalleşeceğiz gibi görünüyor. Kadınların dijital medyadaki temsillerinde herhangi bir değişiklik öngörebiliyor musunuz?

İdeal, güzel insanların daha iyi, daha yetkin, daha mutlu, daha zengin ve benzeri inançların susturulduğu bir gerçeklik olacak. Ama bedeni algıladığımız şekilde böylesine bir devrime güvenemeyeceğimizi düşünüyorum. Bence bizler çok sosyal varlıklarız, bu yüzden mevcut güzellik standartlarından uzaklaşmak bizim için zor. Benim düşünceme göre, teknoloji sadece kadınların sunulduğu bu baskın temeli güçlendirecek.

"Body Editor" projesini başlatmanıza neden olan belirli bir zaman veya olay var mı?

Instagram'da bir hesap oluşturduğumda "Body Editor" projesi fikri büyümeye başladı. Kadınların en küçük detayına kadar oynanmış fotoğraflarının sayısını görünce çok şaşırdım. Fotoğraflarda en iyi şekilde çıkmaya çalışan, gülümseyen seksi kadınların resimlerine baktım. Tabii ki, aktif bir sanatçı ve fotoğrafçı olarak, bu fotoğrafları oluşturmak için kullanılan efektlerin farkındaydım. Sadece pürüzsüz, gülümseyen yüzleri değil, aynı zamanda telefon uygulamasıyla kullanılan filtrelerin sayısını da fark ettim. Bu sayede güzel kadın resimlerine olmam gerektiği kadar uzaklaştım. Proje aynı zamanda doğal olmayan bedenlerin çarpıtıldığı popüler güzellik uygulamalarındaki başarısızlıklardan ve hatalardan da ilham aldı. Kusurlar veya çarpıtma, çağdaş görsel sanat uygulamaları alanında popüler resim manipülasyon yöntemleri.

"Dijital parmak izinizi", başka bir deyişle projenizde çalışma yöntemlerinizi bırakmanın ardındaki ilham neydi?

Sanatsal keşiflerim, geleneksel veya dijital olarak herhangi bir medya ile sınırlı değil. Düşüncelerimi ifade etmeye çalışarak farklı yöntem ve teknolojilerle deneyler yapıyorum. Yeni eserler yaratmayı düşündüğümde, birden fazla anlam katmanına sahip yapılar oluşturmaya çalışıyorum. Malzeme seçimi tamamen planlı yapılır ve ve bu fikri ortaya çıkarmak için tasarlanır. İşim çok doğrusal bir şekilde ilerliyor, çok süreç odaklı. Geleneksel medya ile başlıyorum ve daha sonra teknolojiyi dahil etmeye başlıyorum. "Body Editor" projesini hazırlarken, etkileyici bir çıktı oluşturmak için dijital araçların yanı sıra, fotoğrafçılığı bir başlangıç noktası olarak kullandım. Görüntü oluşturmak için birçok yöntem kullandım: ücretsiz stok görüntülerden ve portrelerimden oluşan üç boyutlu kolajlar hazırlamak, sahneleri fotoğraflamak, büyük boyutlarda baskı yapmak, baskıları fiziksel olarak manipüle etmek ve seçilen fotoğrafları dijital olarak düzenlemek. Çalışmanın sonunda, dijital işlemenin izlerini kılmaya çalıştım, çağdaş fotoğrafçılık hakkında bir tartışma başlatmak için çalışma yöntemlerimi kısmen ortaya çıkardım.

Dijital olarak üstünde oynanmış görüntülerin bizim için olumlu bir etkisi olabileceğini söyleyerek ne demek istiyorsunuz? Biraz daha açabilir misiniz?

Bin yıl boyunca, erkek bakış açısı tek bakış açısıydı. Üniversitede okuduğum sanat tarihi neredeyse tamamen erkek tarihi. Anlatıları inşa eden, başkalarının bedenleri soktuğu kültürel kalıpları yaratan ve koruyan onlardı. Günümüzde, kültürel değişimler, feminist devrim vb. sayesinde, bir kadını görmenin bu yerleşik "erkek" yolunun objektif olmadığını ve diğer bakış açılarının da aynı derecede önemli olduğunu biliyoruz. Kadınlar imajlarını geri kazanıyorlar, ama bu büyük ölçüde deneme ve yanılmalardan oluşan uzun bir süreç. Sadece yeni imgeler aramak, denemek ve hatta kendi imgeleriyle ile oynamak, kadınlara zaman içinde kültürde zaten var olan yerleşmiş imgelerin üstüne yeni imgeler yaratma imkanı verebilir. Bu bağlamda, dijital bir görüntü ile deney yapmak ve yeni ifade araçları aramak bizim için olumlu bir etkiye sahip olabilir.

"Kadınlığı" tek kelimeyle özetleyebilseydiniz, bu ne olurdu?

Çeşitlilik.

Related

Masha Amini Emerged at the Guggenheim Museum
28 Ekim 2022

Dying of Politeness
26 Ekim 2022

The New Black Vanguard
7 Ekim 2022

Ewa Doroszenk | 1

⟵ Previous

Next ⟶